

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Контроль розриву між фактичним та таргетованим фінансовим важелем компанії та визначення швидкості подолання розбіжності є важливим етапом у формуванні політики управління капіталом та передбачає моніторинг фактичного значення фінансового важеля та його відхилення від таргетованого значення, а також прийняття своєчасного рішення щодо зміни структури капіталу для подолання розбіжності.

Таким чином політика управління капіталом страхової компанії повинна забезпечити виконання нею зобов'язань відповідно до укладених контрактів зі страхувальниками та максимізацію добробуту власників в поточному та перспективному періоді свого функціонування.

УДК 368.911

Бойко Олена Іванівна,
аспірант,

Сумський державний університет, Суми

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ

В сучасних умовах економічної нестабільності в Україні зростає потреба розвитку таких інституцій фінансового ринку, які могли б забезпечити економіку довгостроковими інвестиціями. Вивчаючи досвід розвинених країн світу, такими інституціями є страхові компанії, які ведуть діяльність у сфері страхування життя.

Ринок страхування життя є невід'ємною частиною економіки та соціальної політики держави. З одного боку це означає, що страхування життя виконує захисну функцію від непередбачуваних або передбачуваних, але

невідворотних подій. З іншого боку, довгострокове страхування життя виконує нагромаджувальну функцію. За умови ненастання застрахованих ризиків (подій), страхувальник отримує на руки суму, яка була ним нагромаджена у формі страхових внесків [1], додатковий інвестиційний дохід та кошти зі спеціального фонду індексації при умові сплати індексованих премій.

Довгострокове страхування життя має важливе значення і для суспільства і для держави в цілому. Мається на увазі те, що грошові засоби, які зібрані страховими компаніями, тривалий час не використовуються за їх основним призначенням, а саме захист від ризиків, пов'язаних з життям, і саме тому ці грошові засоби є надійним джерелом довгострокових інвестицій та кредитів.

Інвестиційна діяльність страхових компаній — це діяльність, яка передбачає вкладення їх власних і залучених коштів для отримання доходу. Ця діяльність підпадає під дію закону України "про інвестиційну діяльність" [3], який регламентує здійснення інвестиційної діяльності на території України всіх суб'єктів господарювання, та відповідає вимогам закону України "про страхування" та інших нормативних актів, які регулюють правила розміщення страхових резервів.

Згідно з законом України «про страхування» основними напрямками інвестицій страхових компаній зі страхування життя є купівля цінних паперів, таких як державні облігації, облігації акціонерних товариств, акції, депозитні сертифікати, казначейські та комерційні векселі, інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними кабінетом міністрів України. Кошти резервів зі страхування життя можуть використовуватися для довгострокового кредитування житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, у порядку,

визначеному кабінетом міністрів України [4].

Кожна страхова компанія дотримується власної інвестиційної політики, яка залежить від:

- видів страхових операцій, що вона проводить;
- обсягу наявних ресурсів;
- кон'юнктури грошового та фінансового ринку [1].

При розміщенні резервів можуть використовуватися обмеження у відсотках до обсягів наявних страхових резервів:

1) банківський вклад (депозит) — у кожному банку не більше 30;

2) нерухоме майно — не більше 10;

3) цінні папери, які передбачають отримання доходів, — не більше 40, у тому числі:

– акції, що не котируються на фондовій біржі, не більше 15, із них акцій одного емітента — не більше 2;

– акції, які котируються на фондовій біржі, не більше 5, із них — акції одного емітента;

– облігації — не більше 5, із них облігації одного підприємства — не більше 2;

4) права вимоги до перестраховиків — не більше 50 [4].

Обмеження при формуванні інвестиційного портфеля спрямовані на диверсифікацію ризику втрати інвестиції чи отримання збитків від інвестиційної діяльності[1].

При цьому компанії зі страхування життя можуть планувати розподіл майбутніх виплат за страховими полісами за періодами, що дозволяє переважну частину своїх резервів тримати в довгострокових активах, що забезпечує їм більш високу дохідність.

Проте роль даних фінансових інституцій поки залишається недостатньо сильною. Перешкодою для більш вагомій інвестиційної діяльності є низький рівень поширення страхування життя в Україні, з чого слідує те,

що компанії не володіють достатнім інвестиційним потенціалом. На ці процеси також впливає недосконала законодавча база, неефективне та непрозоре державне регулювання, низький рівень фінансової культури і грамотності населення. Хоча очевидно, що інвестиційна діяльність страхових компаній зі страхування життя дозволяє боротись з інфляцією та примножувати вклади своїх клієнтів з одного боку, а з іншого – при значних інвестиціях поліпшувати економічну ситуацію в державі.

Згідно з даними рейтингів по страховим компаніям зі страхування життя за 2016 рік в Україні активно працюють 12 компаній. Загальний інвестиційний дохід за згаданий період склав 427.048 млн.грн.[2]. При цьому клієнтський портфель склав 1 493 419 застрахованих [2].

У розвинених країнах світу страхові компанії за обсягами інвестиційних вкладень перевищують загальноновизнаних інституціональних інвесторів - банки та інвестиційні фонди.

Список використаних джерел

1. Вовчак о.д. страхова справа [текст] : підручник / о. Д. Вовчак. – київ : знання, 2011. – 391 с.
2. Офіційний сайт журналу "insurance top" [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://forinsurer.com/ratings/life/16/12/37>
3. Про інвестиційну діяльність [електронний ресурс]: закон України № 1560-хii від 18.09.1991. — режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Про страхування [електронний ресурс]: закон України № 85/96-вр від 07.03.1996. — режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.